

Előfizetési árak
 egész évre 4 ft., fele évre 2 ft.,
 negyedévre 1 ft.
Egyes szám ára 8 kr.
 hirdetések megsekkelt árak szerint

▲ lap megjelenik minden osz-
 tórtőköm.
 Felelős szerkesztő:
ENDRE JÁNOS

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 hova a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Kéziratok vissza nem adódnak

Kiadóhivatal: Arpad-ut 20.
 hova a lap anyagi részét illető köz-
 lemények és előfizetési pénzek küldendők
 Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL.

PESTMEGYE SZABADELVÜ KÖZÖNSÉGÉNEK HETILAPJA.

Előfizetési felhívás.

Lapunk most november 1-jén egy új, — harmadik évfolyamának utolsó negyedébe lép, mely alkalommal hálás köszönetet mondunk a nagy közönségnek, mely lapunkat mindig nagyobb és nagyobb támogatásban részesíti. Mi a nagy közönségnek fokozódó rokonszen- vet azzal fogjuk meghálálni: *hogy megmaradunk régi elvünkkel, eddigi irányunkkal*, melyről eltántorítani senkitől sem hagyjuk magunkat a jövőben sem.

Nyíltan és komolyan fogunk küzdeni a közjóért, a mit eddig is legszebb feladatunk- nak tartottunk.

Nem üzünk a közügyekből trefát, hanem férfias komolysággal, a tisztességes sajtóhoz illő magatartással fogjuk a közügyeket, a *saját vagy mások személyes érdekének kizárásával*, pertraktálni.

Ez volt a programunk eddig és lesz a jövőben is.

Most pedig kérjük a nagyközönséget, hogy lapunkat ezentúl is támogatni és isismerőseik körében terjeszteni sziveskedjenek.

Lapunk előfizetési ára:

egy évre — — — — 4 ft.,
 fél évre — — — — 2 ft.,
 három hónap — — — — 1 ft.,

mely összeg a lap kiadóhivatalába,
Fuchs Antal könyvnyomdájába, **Ujpest,**
Arpad-ut 20. szám küldendő.

Hazafias tisztelettel:

a „Közérdek” szerk.- és kiadóhivatala.

Az ujbpesti bejelentő hivatalról.

Egy halljuk, hogy a régen tervbe vett be- jelentési hivatalnak Ujpesten leendő felállá-

tásával most már egész komolyan foglal-ko- znak illetékes helyen.

Időszerűnek tartjuk ez alkalommal is, mint már e helyen többször tettük, hozzá szólani e régen vajdudó kérdéshez. Többször említett álláspontunkhoz hiven ismételt az intéző körök figyelmét kívánjuk felhívni arra, hogy a bejelentő hivatal ne legyen rendőri jellegű: mert a rendőri jellegű bejelentő hivatal a közigazgatás és magánosok érdekeiből kifolyó követelményeknek nem képes megfelelni rend- őri jellege miatt, mert a rendőri jellegű be- jelentő hivatal egyedül rendőri szempontból működik: pelda reá a budapesti bejelentő hivatal, a hol a megkeresvényeknek alig 30— 35%-a eredményes, ez pedig alig felel meg a tenyleges állapotnak.

Állítson tehát a község fel bejelentési hi- vatalát és ajánljuk a következőket figyelembe: fejtetlen szükséges kelleke a bejelentő hiva- talnak az, hogy szakemberek, állandósított, és így felelősséggel terhelhető hivatalnokokat alkalmazzon: a budapesti bejelentő hivatal- nak is egyik fő baja, hogy csekély fizetéssel ideiglenes minőségű felelőségre nem vonható személyzettel vezeti a hivatalt, gyakori a sze- mélyzetben a változás, holott ez a hivatal csak úgy lehet jó és csak akkor felelhet meg hivatásának, ha minél tovább működik egy és ugyanazon személyzettel. Nem kell attól tartani mintha a bejelentési hivatal fenntartása újabb terhet róna a községre, mert ha talán az első 1—2 esztendőkbén nem volna képes is magát e hivatal a saját jövedelméből fen- tartani: de a következő években már fokoza- tosan emelkedhetnek bevételei és ha nem

esupán csak a bevételt tekintjük, hanem vesz- szük azt, hogy Ujpesten a hol a költőzködes valóságos mániája a közönségnek, e költőz- ködesből kifolyólag különféle adónemekben mennyit veszít el úgy az állam, mint a község azt megmutatja az évenként ismeretlenek cí- mén törlesbe hozott adóhátraléki kimutatás: e térer tehát az esetleges deficit okvetlenül megterül, mert kevesebb leend az ismeretlen- nek száma ha a községnek egy jól szervezett bejelentő hivatala van.

A körülbelül 40.000 lakossal bíró Ujpest község bejelentő hivatalának vezetésére ele- gendő egy főnök aki a kihágási ügyekben 1. fokulag bírságot, egy főnök helyettes ki a ki- hágási ügyek referense is egyuttal, 4 hivatal- nok, egy szolgál és 2 ellenőrző közege.

Az állam érdekét is első sorban szolgáló hivatal fenntartásához állami segílyt is lehetne kieszközölni, a bejelentési kihágások- és ma- magánfeleknek adott értesítésekből befolyó összeg és a község érdekét is kielégítő jövedel- mekből fen tudna magát a hivatal tartani, sőt később hasznót is tudna produkálni.

Szükségesnek tartjuk ez alkalommal fel- említeni mint igen lényeges körülményt, hogy a be- és kijelentések eszközzésére a háztulaj- donosok köteleztessenek — úgy a fő- valamint az albertlőkre nézve is — elterőleg a fővárosi bejelentési törvényről, hol a főbertlőket a ház- tulajdonosok vagy helyettese, az albertlőket pedig a főbertlők vannak kötelezve be- és kije- lenteni, mert e laza kötelezettségből kifolyó- lag számtalan esetben a kihágási bírság sem a helytettől, sem a főbertlőtől vagyontalanság miatt be nem hajtható; eszközölhesse ugyan

Viszontlátás.

(Idének.)

Viszontlátél tehát mint a fecske-madár
 Friss tavaszszal régi náderész alá,
 Mint este a gyermek anyja lágy ölebe,
 Hol az altató dalt oly sokszor hallá:
 Jó a jó embernek sorja mindenfelé,
 Legjobb megis ott, hol rá a mult már var.
 Kinek nincsen nautlja nines annak reménye:
 S remény nélkül a szív egy szarnyszegett madár!

Viszontlátél ide boldog röptü évek
 Csendes ódenébe, itt vagy újra hát,
 A hol minden virág, a harmat, a fűszál,
 Esthomály a napsugár régi jó barát,
 Oh ha tudtad volna mily epedve vártunk,
 Hogy naponta h-nyszor mondtak el neved.
 Előbb jöttél volna, előbb mintsem az ősz,
 Lefújta az első sarga levelet.

Rólad énekelt itt a csiszoló madár,
 Rólad bugált dalt az esti légy szellő,
 Rólad sugott nekem csacska csermoly partján
 Titkos éjjel mesét a tündér-szélő
 Téged emlegettünk mért nem vagy közöttünk
 Szóbb is, bosszabb is lett volna így a nyár,
 Hiszen te mellettéd elfeledte volna
 Vándorútját virág, napsugár a madár...

Vártunk, Egyre vártunk, Nap-nap mellett vártunk,
 Hogy reményünk se mar megajándit bele
 S elhalványult tőle a berek, a mező,
 Elrepült a fecske dévvidék felé,
 Magam maradtam csak beteg, sajgó szívvel
 Es szorongva lestem át hiszen velem

Hiszen mint a fának, rémnyeimnek is
 Mindennap buldogált egy-egy levele!

Ősz borong a tájon, lehelete hervaszt,
 Haldokol nyomában tona s hegyvidék,
 Oly szomorú ez a csendes, bus enyészet,
 Oly szomorú másnak nekem mégis szép:
 Mit is bánom én, hogy futó bolygonak rendje
 Más hazába vitt el virág s harmatot,
 Hisz „te” újra itt vagy szíven álmainak
 A nyarat, a lombot újra megadod!

Chalupka Rezső.

Öt évig a francia idegenek légiójában.

(Egy ujbpesti ember visszaemlékezéséből és Ázsiában.)

Elbeszélés után írták: **Fegyver A. István.**
 (Füzetl.)

Harc a pirátokkal.

November vége volt, midén azt a paran- csot kapták a csapat parancsnokától Ha-nó- ból, hogy 150 ember azonnal készüljön Tong- King-ba, a pirátok (chinai rablók) ellen, a kik az odaváló benszülöttéket rabolják és foszto- gatják. Ezeknek a megfokozására kellett a 150 embernek utnak indúni a Szeiguan ka- lonai állomásról.

Egy este 8 órákor a Le-mas hajóval in- dultak el egy őrnagy, 1 kapitány, 1 főhadnagy és egy hadnagy vezetésével. Öt napi utazás után a chinai tengerről keresztül Heifo ten- geri kikötő városba érkeztek, a hol kiszálltak és egy kisebb hajóval alszállva a Tong-King folyón Filangtyiu nevű helységbe érkeztek, a hol azonnal kiszórták közöttük tíz fegyve- retes töltenyeket, Filangtyioban 3 napig időztek és vonatra ültek, amelyen Longkongba

utaztak. Itt tüzerseggel találkoztak, a mely a városban levő hegyek körül levő varakban felállított agyukkal a várost őrizte.

Másnap reggel felfegyverkezve gyalog el- indultak és tovább mentek, Tat-kbe felé, hogy a pirátokat megkerülhessek, akik napról-napra borzasztóbb módon veszelyeztettek a környék lakosságát. Tat-kbe-re érkezve már nyomu- kat sem találtak nekik, mert értesültek, hogy üldözöbe vették őket s ezek elől visszashöttek chynába. Ekkor Tat-kbe-ről feljebb indultak a chinai határ felé, a csapatuk megerősíte- sére még 50 ember egy ágyuval esatlakozott hozzájuk. Alig 18 kilométernyire a chinai ha- tártól, midőn egy benszülött értesítette őket, hogy a rablók megint egy faluban vannak, a hol ismét foszlogatnak. Ezt a benszülöttet most velük tartották, hogy elvezethesse őket a rablók nyomára, addig is tovább indultak a chinai határ felé és a határ és falu között föllálltak, hogy a rablók a határon át ne menekülhessenek. Ily helyzetben megindultak a falu felé s a falu előtt ezer méternyire levő hegyre felmentek, a honnan látták, hogy ho- gyan rohannak és foszlogatnak a pirátok a lakosság között, mely tehetetlenül állott az oriasi rablócsozda ellen. Lehetlek mintegy 500-an ezek s csapatokra fosztozva járták be a falut, irgalmatlanul elbanva mindenkivel, a ki ellene akart szegülni, nem kimelve sen- kit sem. Az asszonyokat, ha megtetszettek nekik, magukkal vonszólták, mivel nagy hi- ányuk van a nőben.

Főnt a hegyről elkezdtek a rablókra tü- zelni, mire ezek a meglepetéstől felocsudva, szinten visszafüzeltek a náluk levő fegyve-

a háztulajdonos helyette is a be- és kijelentéseket, de az ebből kifolyó felelősség kizárólag a háztulajdonost illesse úgy a fő- valamint az alberlőkre nevezze is.

A bejelentési hivatalnak feltétlenül törzslap rendszeren kellene alapulnia s ezen törzslap 5 vagy 10 évenkénti új felvétel után használaton kívül volna helyezendő.

Ezek után teljesen kizártak tartjuk a lehelőséget is annak, hogy — mint a múltban hangoztatva volt — Újpest községe a budapesti bejelentési hivatalhoz csatoltnak és Újpest csak cserelapokkal működő bejelentési kirendeltséget kapna: ez még rosszabb volna a mostani állapothoz. —

A Tancsics síremlék leleplezése.

A Tancsics bizottság a székesfőváros hazafias közönségének nagy részvételével mellett módon róttá le kegyeletet a nemzeti sokat szünetelt bajnok, az ipar-ból lett tanító és író emléke iránt. Most vasárnap d. u. 4 órakor leplezte le a síremléket, melyet a nagy idők tanujának, a hazafiságaért mártírságot szenvedett Tancsics Mihály porai felett emelt. Kegyeletes ünnepély volt az, megható és méltó a szabadság bajnokának emlékéhez. Dacára a fenyegető esőnek, számos egyesület és testület vonult ki a temetőbe, melyek délután 3 órakor gyűlékezve a Kalvin-terem, a múzeum-köruton és kerépesi uton végig haladva délután 4 órakor értek ki a kerépesi temetőbe. Míg a nagy menet a temetőbe érkezett, addig már nagy neptömeg verődött össze Tancsics sírja körül, mely a kerépesi-úti temetőben, a második főkapuval szemben levő főt jobboldalon, közel Csukassy József lapszerkesztő sírjához, Pronay József volt belügyminiszteri államtitkár és Huszar Adolf szobrász sírja között van.

A leleplező ünnepet a »Polgári dalnok« és »Testvérség« dalárdája a »Szózatok« nyitotta meg, mire Bokross József, a Tancsics bizottság elnökének szép megnyitó beszéde következett. A beszéd közben lehuult a lepel a díszes síremlékről, melyet sóskaúti kőből Andrejka József szobrász-tanár, újpesti műtermében készített. A remek síremlék, (mely díszesre van készítőnek) teljesen Tancsics Mihálynak remekül sikerült mellszobra van, mely főleg egy a tapasztalon álló munkás baberagat nyújt. Az ünnepi beszédet Barabas Béla orsz. képviselő mondta, gyönyörűen ecsetelve, miként küzdött fel magát Tancsics eszével, tollával és szabad szellemével korának balványává. Leírta egész küzdelmes élepa-

rékkal. Minden harminc embernek lehetett egy lövő fegyvere s midőn a légió-katonák lövésből egy részük a földre terült, akkor jónak látták a menekülésre gondolni, az elesettektől fegyvereiket elszedték s fűtáskák indultak. Tong-King belső része fölé. A csapat a hegyről lejöve a faluba már csak a halottakat és sérülteket talált, akiket lefejeztek és elcsatolt. A faluban levők jajgatva jöttek hozzájuk panasza, hogy sokaknak egész vagyoniukat elrabolták, másoknak pedig nejüket és leányukat vittek magukkal a rablók. Azonnal üldözni kezdtek a megfutamítottakat s egész kősző-ostig hájzolták őket az úton, amint a legazott földeteken megállapíthatták, hogy merre távoztak. De sőtél este volt már s meg nem sikerült utolérni őket; a hájzatól kimerülve, ehessen és faradtan értek egy erdőbe, a melynek belsejében húzódtak, hogy az éjre megpihenjenek. Itt azonnal dupla őrséget állítottak fel, nehogy alvás közben meglepjenek, megtámadják őket a rablók. Az erdőben nagyon veszélyes volt a tartózkodás, mert tele volt vadállatokkal, számtalan mérges kigyóval és több tigrissel is láttak, melyeket csak a meggyújtott tűznek lángjával remélhettek el, de egyes kitétek magukat ama veszélynek, hogy a rablók észre veszik őket. Ilyen helyzetben alig tudtak elaludni, mert mindégijük fölé a bizonytalan helyzetből. Így múlt el az éjszaka s korán reggel, alig hogy virradni kezdett, felkészülődtek, hogy folytassák a rablók üldözését. Mintan elköltöztek reggeljüket, a mi egy darab czibakból és 9 czenli pálinkából állott, melyivel egy kicsit megerősítettek magukat.

(Folyt. köv.)

lyaját, szenvedéseit a börtönben s azt a pillanatot, a mikor 1848. márczius 15-en a nép felnyitotta a szabad sajtó mártírjának a börtön ajtáit. Végre a közönség nagy megtöbbsége mellett meleg szavakkal üdvözölte azt a tisztos matrózát, a ki szótlanul, zokogva ült a síremlék mellett: özv. Tancsics Mihály-nét. Ez oly megható jelenet volt, hogy a nagy közönség nem bírta elfojtani a könnyeket.

Ezután Adorján László elszavalt erre az alkalomra írt költeményt s a kegyeletes ünnep az asztalossegédek dalárdájának megható dalával: a »Himnusz«-szal és a koszorúk elhelyezését véget ért. Szóbbnél szebb koszorúkat küldtek: Szalay Sándorné, a hölgybizottság elnöke; Hegyi Aranka (a legjobb magyarnak), Kürty Klára (Tancsics Mihálynak), Hodossy Beláné, az újpesti K. szűth Lajos nőegylet, az asztaltársaságok központja, a 18-as függetlenségi-kör, az Irányi-asztaltársaság, több iparos-szakszaksz. A síremlék elöl ez a felírás van: Tancsics 1799—1884. hátul pedig: emelte a központi Tancsicsbizottság 1898-ban.

TÖRVENYHATÓSÁGI ÉLET.

A fegyelmi ügy. Hlavkay Emonne és Wolf Gergelyne fegyelmi ügye már a közigazgatásügyi bizottság asztalán fekszik és a legközelebbi ülésen tárgyalás alá kerül. A mint értesülünk Ivanka főszolgabíró újabb fegyelmi vizsgálatot indított a két tanítónó ellen, mert ők a főszolgabíró a közoktatásügyi miniszternel igazságtalansággal vádolták. Ehhez csakugyan — enyhen kifejezve — jó porció merészség kell. Azonban mi azt hisszük, ez a dolog egy kicsit le fogja hűteni heves veremerkletűket. Kíváncsiak vagyunk, hogy az a két hölgy kit fog meg vádolni? Most a közigazgatási bizottságon és a miniszteren a sor.

Heti tájékoztató.

Október 31 nap.

20. csütörtök. *Vendel.* A csasz. diploma elírési a történelmi jogot.
21. péntek. *Orsolya.* Nelson, megsemmisült a franczia-spanyol hajóhadat 1805.
22. szombat. *Kordula.* Arany János megh. 1822.
23. vasárnap. *Kapás-trán.* Monte-fiore Mózses, a nagy emberbarát szül. 1784.
24. hétfő. *Rifarl.* A 39 éves háború vége (W. fahai beke) 1648.
25. kedd. *Filma.* Első magyar színelőadás Budán 1799.
26. szerda. *Dömötör.* Moltke tábornagy, porosz hadvezér szül. 1800.

HIREK.

Tisztelettel értesítjük lapunk jó barátait, hogy a hosszabb közleményeiket kedden, a tudósításokat pedig szerdán délig beküldeni sziveskedjenek, mert az elkészült közleményeket ügytembe nem vesszük.

A királyi Gödöllő. A felső Gödöllő a délelőtti sétától eltérve állandóan a dolgozószobájában van. A fontosabb államügyeket tárgyaló iratokkal naponta egy szolgatartó őrnagy hozza a Gödöllőre. Az eddigi megállapodások szerint a felső e hó 20-ig marad Gödöllőn, s ez idő alatt csupán háromszor, még pedig hétfő és csütörtöki napokon jó a fővárosba, a mikor általános kihallgatás lesz. A hó vége felé érkeznek Gödöllőre Czuczor és Mária Valéria főhercegné asszonyok, a kik a királyiál együtt hagyják majd el országunkat. A király e hó 30-án Bécsbe utazik, a honnan november 2-án este ismét elutazik és 3-án érkezik Gödöllőre. A király az egész hónapot itt fogja tölteni s innen egyenesen Schönbrunnba megy és itt tölti el a lelet.

— Újpest község képviselőtestülete f. hó 21-én d. u. 3 órakor képviselőtestületi gyűlést tart a következő napirenddel:

1. A városi képviselőtestület 1320. kgy. 1898. sz. határozata az új község ház építése ügyében, ezzel kapcsolatban a község ház építése ügyében kiküldött bizottságba lemondás folytán megüresült egy tag beválasztása.

2. Járási főszolgabíró ur f. é. 10181. sz. rendelete a bárczás nők eltávolítására vonat-

kozó belügyminiszteri leirat közlése tárgyában.

3. Az 1898. évi rendes költségvetés tárgyalása.

4. Előlj. előterj. a fogy. adó berletére vonatkozó szerződése tárgyában.

5. Előlj. előterj. a váci-uti csatorna folytatólágos kiépítése tárgyában.

6. Előlj. előt. a Kinizsi-utca feltöltése és közlekedésre alkalmas állapotba helyezése tárgyában.

7. Előjárásági előterjesztés községi pótladók leírása tárgyában.

8. Az aradi vagonhid tanulmányozására kiküldött bizottság jelentése.

9. Wolfner Tivadar községi képviselő önálló indítványa egy Újpesten letesítendő gymnasium tárgyában.

10. Klein József községi képviselő önálló indítványa az aszfaltjárda ügyében.

11. Az újpesti zeneművelő-egyesület kérelme segély iránt.

12. Az Erzsébet-utcai háztulajdonosok kérelme aszfaltjárda készítés iránt.

13. A községnél alkalmazott napidíjasok és napidíjas vegrehajtók kérelme fizetésjavítás iránt.

14. Az 1848-as hónapok kérelme segély iránt. (Hat Dezső Lajos polg. képviselő bizalmatlansági indítványa a bíró ellen hol marad? Szedő.)

— Újpest község vízellátásáról szóló cikk-sorozatunk harmadik részét — a változtatosság kedvéért — mai számunkból kihagytuk, azonban lapunk jövő számában folytatni fogjuk.

A hus- és borfogyasztási adó herlete

Már utóbbi számunkban megemlítettük, hogy a hus- és borfogyasztási adó beszedési jogot Wolfner Tivadar orsz. képviselő és Zsoldos János főjegyző közbenjárására a pénzügyminiszter 61.000 frt évi befizetésért Újpest községnek oda ígerte s a már hirdettetett árverési eljárást telefonice beszüntette. Ennek kifolyásaként hétfőn délelőtt a pénzügyigazgatóság Újpest község előjárásáival a szerződést meg is kötötte. E szerint 1899. 1900. és 1901. évekre az említett adók beszedési jogát évi 61.000 frtnyi összeggel Újpest község veszi borbé, azonban beszedési illeték fejében kap az államkincstártól 5%-nyi visszatérítést s így a község tulajdonképpen 57.950 frtot fog éventekint fizetni. Ez az összeg az államkincstár 109.000 frtnyi követelesével szemben meglepő siker, a mit Zsoldos főjegyző sok antiszembri-roszának és különösen Wolfner Tivadar orsz. képviselőnk személyes közbenjárásának tudhatunk be, a ki tenykedésének ezáltal is dícséretreméltó jelet adta és a ki ez alkalommal is bebizonyította, hogy a község érdekeit valóban szíven viseli. Ezek után bizton hihetjük, hogy talpán fog állani akkor is, a mikor a követelevámszedési jogról lesz szó, mely újabb jövedelmi forrást fogja képezni Újpestenek.

— A kir. járásbírószág elhelyezése Újpesten. Ott vagyunk már, hogy a kir. járásbírószág számára helyiségeket keres a budapestvidéki kir. törvényszék elnöke: dr. Horváth Ferencz. Most már senki sem kételkedhetik, hogy a kir. járásbírószágot Újpesten fel fogják állítani. — jövő év május 1-ével. A hivatal elhelyezése tekintetében az elnök meg nem határozott, ezért is figyelmebe ajánljuk az elnök úrnak, hogy a járásbírószágot ne oly környéken helyezze el, ahol a község egyébként is emelkedik, az üzleti forgalom amenny is lendületet nyert. Általában a hivatalokat sehol sem szokás egy helyre csoportosítani. Itt is ott is helyezzenek el egy-egy hivatal, hogy a környék élénkület, s így közvetve az üzleti forgalmat, az ingatlanok értékel fokozzák. Nem kételkedünk, hogy a törvényszéki elnök ur figyelemmel lesz a község fejlődési viszonyai iránt akkor a mikor a járásbírószág elhelyezeséről van szó.

Ingyenes népszerű fölolvások.

Jakab Ödön orsz. gyűl. képviselő, az »Iparos munkások képzésére alakult országos bizottság« elnöke, Földes Géza igazgatót és Endre János, lapunk szerkesztőjét bízta meg a helyi bizottság megalakításával. A bizottság e napokban meg is fog alakulni. A népszerű fölolvások vasárnap délutánoként fognak megtartatni. A fölolvások után pedig a község szórakoztatására mindig hangverseny lesz. A bizottság a népszerű fölolvások megtartására helybeli tanárokat, ügyvédeket és orvosokat

fog felkérni, úgy hogy a fölolvadások tárgya az életben előforduló minden hasznos tárgyra ki fog terjedni.

— **Ujpest megmentője.** Ha Dezső Lajost a mult választáson 82 szavazattal nem választották volna meg községi pótképviselőnek, akkor Ujpest már rég eltűnt volna a föld színéről. Így tehát csak neki köszönhetjük azt, hogy Ujpest meg létezik, itt emberek laknak, neki köszönhetjük azt, hogy Ujpesten sajtó is van, mely az ő spirituszával táplálkozik. De most már nemcsak a bírora haragszik, hanem haragszik a sajtóra is, haragszik reánk, mert mi nem hagyjuk magunkat a mi elvünk-től egy pár liter borert eltántorítani, nem követjük az ő csodabogarait, nem támogatjuk az ő érdeknélküli, fáradhatatlan törekvést! Ilyen érdeknélküli törekvést a mi jelentéketlen lapunk nem támogathat. A ki azért kapaskodik a községi képviselőséghez, hogy egy polyajegyvet kapjon a villamosra, hogy a bizottsági vacsoráknak biztos helye legyen. A ki minden holdváltozásnál megváltoztatja a nézetet, ha az ő érdeknélküli hiúságát nem legyezgetik, — a ki ellenségévé vált az országgyűlési képviselőnek, bírónak, jegyzőnek, mert a miniszter nem őtet ültette az anyakönyvi hivatal díszes állásába. (Ilyenek után, kinek kell bizalmatlanságot szavazni?) Hat mi az ilyen *erényeket* nem akarjuk előre tolni, mi nem aspirálunk sem községi képviselő-ségre, sem állásra, sem pedig egyéb kedvezményekre, tehát nem kell Dezső Lajossal egy hurot pendülnünk. Mi megmaradunk egyszerű munkásai a közügyeknek, zajtalanul, minden mellverés nélkül akarunk működni a közjóért és bármiként ugráljon is Dezső Lajos, mi *jelentékeny* szokimondásunkat megtagadni soha nem fogjuk; nem ám, meg Dezső Lajossal szemben sem, mert hala az ezek urának, meg mindig vagyunk olyan sajtó, hogy nemcsak Dezső Lajos, de — legyen nyugodt — meg különb ember sem tudott és tud lekenyerezni. Ennyit az ő fekevesztett kirohanására. (E.)

— **Rakonzatán iparos tanoncok.** Az iparos tanoncok számára minden hétfőn és esztőlötökön este 7-9 óra között tartatnak az előadások a gyár-, Attila-, Lőrincz- és Iltom-utcai elemi iskola helyiségekben. Az illető tanítók panaszkodnak, hogy a fiuk oly botrányos magaviseletet tanúsítanak az iskolák előtt az utcán, hogy azt az előadások komoly-sága érdekében tűrni nem lehet. Igen sok tanonc csak az iskola mellé jár s ott eklelen zajt csinálva többi szintén könnyelmű pajtasával, oly annyira, hogy nem csak az előadást hallgató jászaitak háborgatják, de insultálják az arra járó bekes polgárokat is. Mult evben már felszólaltunk ez ügyben s akkor volt fogalja, mert a rendőrség közbevetette magát és véget vetett a botrányos dolgoknak. Hisszük, hogy ezuttal is észrevesszi magát a rendőrkapitány és az említett iskolákhoz rendőrt fog állítani.

— **Az »Ujpesti Kossuth Lajos beteg-ségelyző és temetkezési négyzet«** október hó 16-án tartotta szűreti ünnepélyét a polgari-kör helyiségeiben. Az ünnepély nagy anyagi lag, mint erkölcsileg nagyszerűen sikerült. Volt jó édes szőlő, erős paprika, szép esősz-leány, szalas esőszleány, lopás, elfogatás, itélet, fizetés, bezárás; majd confetti, szerpentin, világpósta és ugy estefelé kitünő vacsora, vacsora után tánczra perdült a ifjuság és széles jó kedvvel világos-vicradtig rakta a csardást.

Nyilt levél*)

Dezső Lajos urhoz Helyben.

Jo barátaim és ismerőseim révén értesülök, hogy ön uton-utfelen, koresmákban és kávéházakban művelt emberhez kevesebbe illő modorban existenciám ellen való törekvést hangoztatja s a közben azzal vádol, hogy én, mint e lapok kiadója, szubventióban részesülök.

Azzal, hogy ön megelhetésem ellen tör, mílsem törődöm, jogosulatlan harag szülte bösz kifakadásaira fityyrei hanyok, mert ön habár a természet pazarul járt el testi magasságát illetőleg önnel szemben, meg mindig igen gyenge legyen arra nevez, hogy becsületes munkám elé akadályt tudna gördíteni, amde jo barátaim és ismerőseim megnyugtására kijelentem nyilvánosan, hogy én szub-

*) E rovat alatt közöltéskört nem vállal felelőséget a szerk.

ventiót sem hatóságoktól sem egyesektől soha nem élveztem.

Ha ön azt szubventiónak tartja, hogy a község nyomtatvány-szükségletének egy részét én szolgáltatom, akkor ön, a mellett, hogy roppant *elfogult*, még *maliciozus* is, mert nagyon jól tudja, hogy a nyomtatvány szállítására községi előljárási gyűlés határozatából kaptam megbízást s mert azt is kell tudnia, hogy mindenkor pontosan és meg hozzá nagyon olcsón is szállítottam a nyomtatványokat.

Több mondani valom alig van. Legfeljebb és befejezésül meg inthelem önt; szálljon magába, személyemmel, mint a kinek önhöz semmi köze, ezenfel ne foglalozzék és legkivált oly irányban es oly modorban ne, mint a minővel az utóbbi hetekben *kés társaságát* mulattatta, mert a *botnak* két vege van es mert rendesen az esik a verembe, a ki azt másnak *ássa*. Miskülönben tegyen ugy, a mint jönnek látja, *én haladok tovább azon a tiszt-séges uton, melyre akkor léptem, mikor apám világgá bocsátott s a mely ut tiszta mint a tükör: abban mindenki láthatja eddigi pályafutásomat.*

Ujpest, 1898 okt. hó 18.

Fuchs Antal

könyvnyomdatulajdonos, a „Közérdek“ kiadója

MŰVÉSZET.

— **Ujpest — Verespatak.** Bauer Soma a polgári leányiskola rajztanára most fejezte be Verespatak bányavárosnak művészi kivitelű, díszpolgári oklevelet, melyet jankafalvi Csató János kir. tan. Alsó-fehermege alispánjának fog átnyújtani. A remek munka három lapból áll. Az első lapon, melyen daedalicus áll, gyönyörű amorettek babérkoszorút nyújtanak at egy fülkeben ülő geniushnak. Ennek feje fölött Magyarország es Erdély ezimere látható: az előterben pedig a bőségszaruából gyümölcs hull ki. A második lapon ismét egy amorette, felegek között egy tekereset tart, a melyen »díszpolgári oklevél« felirat látható. A harmadik lap a tulajdonképeni szöveget tartalmazza. A kartonlapok fokabőr kötésű táblába vannak beillesztve. — már a kötes is a maga nemében paratlan szép. Gratulálunk Bauer Soma tanár eme gyönyörű calligrafiai munkájához.

IRODALOM.

Erzsébet királyné halála alkalmából a nagy királynéra vonatkozó egész irodalom keletkezett. Az egyszerű nép fiatalok a nagy tragédiát legsikerültebben Böngérfi János, ismert népies író beszeli el, kinek most megjelent könyvecskéjét Ifj. Nagel Otto (Budapest, Múzeum-körút 2. sz.) adta ki. Több keppel. Ára bekötve 20 kr. Minden eladott példány után 2 krt a királyné szobrára adnak. Sokkal ismertebb szerző neve, semhogy derek munkája ajánlásra szorulna. Törőti metszett magyarsággal, könnyen érthető, világos, zamatos népies nyelven, megkapó közvetlenséggel beszeli el a nép egyszerű gyermekeinek mindazt Erzsébet királyné életéből, ami meg-hat, hevít, lelkesít. Az utolsó fejezetben lapintattal emlékezik meg a nagy tragédiáról. Nem foglalozik a gyilkossal, aki még arra sem mélt, hogy nevet említse. Egyáltalán előnyösen élít a mostanában gombamódra szaporodó népiratkáktól. A tanítók derek munkát vegezzenek, ha ez a munkát az iskolákban a növendékek közt terjesztene.

Pályázati hirdetmény.

Az »Ujpesti gyermekbarát-egyesület« mintegy 100 gyermek 6-12 éves korig (részben fiúk, részben leányok) felölköltetéshez szükséges ruhaneműek szállítása iránt pályázatot hirdet es pedig:

Fiuknak: Hosszu köpeny (menischkoff) es nadrág erős lóden vagy szövetből. Gszmák pittingbőről lak nélkül.

Leányoknak: Egybeszabott jo bar-chend princesruha, hosszú sötét szövet vagy lódenköpeny, gyapju fejkendő es narisnyak. Bergsteiger czipők borjúbőről.

Pályázni kívánók irásbeli zárt ajánlataikat es az egyes czikkekről mintát, Silbermann Izidor egyesületi elnökhöz **f. hó 27-éig nyujtsák be.**

Később beerkező ajánlatok nem fognak figyelembe vételni.

Gyürk József **Silbermann Izidor**
titkár. elnök.

Értesítés.

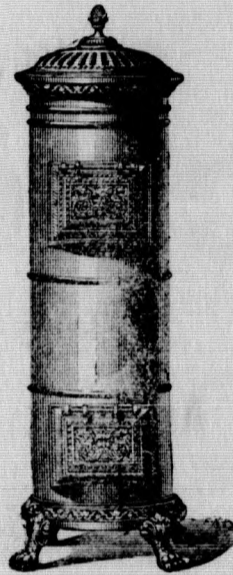
Van szerencsém a nagyérdemű közön-séget értesíteni, hogy **f. é. november 1-től** fogva a volt „Közművelődési kör“ helyiségeit **lakodalmakra, bálokra, gyűlésekre es egyéb alkalmakra olcsón átengedem.**

Katz Antai

a „Széchenyi kávéház“ tulajdonosa.

Kiadó lakás.

Ujpesten, Árpád-ut 1. szám alatt, a Széche-nyi-fele kávéházban, egy nagy utcai lakás azonnal kiadó. Bővebb felvilágosítással Katz Antal szolgál.

Kályhák (külön minta teremben) es kályhasze-
rek a legnagyobb választékban, a legolcsóbb
árban kapható:

Sonnenfeld Lina es fia vaskereskedésében.

Füzület: **Ujpest,**

István-ter.

Árpád-ut 20--22.

Amerikai zsebórák.

Jelállással, hogy a nickel színét nem változ-ta'ja, szerkezete pontosabb es jobb mint a legdrágábbakke.

Ára darabonként 3 frt.

Jelállítás mellett, míg a készlet tart.

Hozzá ezüstös óraláncz 60 kr.

Önberetváló készülék.

Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiállítá-son kiltüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta es kényelmes munka. Bőrbe-legségtől megmenit. Tartós es penzimegtaka-ritó. Darabja 3 frt.

A penge *** esilagos aczelből es a többi ré-szei alpacából vannak.

Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető:

(4)

POLLÁK SÁNDOR főbizományosnál

BUDAPEST, V. ker., Kálmán-utca 17.

Gyűjtőknek 5 drb után egy ingyen küldetik.

Ruszi borozó Ujpesten.

Jókai- es Mária-utca sarok.

Van szerencsém a nagyérdemű közön-ségnek becses tudomására hozni, miszerint a bőségs szüret küszöben abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy valódi sajáttermesű ruszti fajboraimat **október hó 1-től fogva** állandóan az eddigimel jóval lejjebb szállított áron mérhetem.

Arjegyzzék:

(3)

Ruszti süller literje ... 40 kr.
» » vörös burgundi literje ... 40 »
» » fehér asztali literje ... 50 »
» » fehér pcesenye literje ... 60 »

ISKOLAKÖNYVEK,

iskolátáskák, rajz- és írószerek,

➡ körzők, rajztáblák, ➡
vászonfedelű irkák legujabb kiállításban,
diszes fedelű, elsőrendű fumei rajzpapirból készült rajztömbök,
legfinomabb fekete, piros és kék ténák, chinai tusok
legjutányosabb árakban, pontos kiszolgálás mellett

SCHÖN BERNÁT

könyvkereskedő, papir- és nyomtatványszállító

Ujpest, Árpád-ut 15.

Fióközlet: István-tér és templom-
utca sarkán.

Telefon 19—95.

Reggelig nyitva!

Telefon 19—95.

É r t e s í t é s.

Van szerencsem a nagyérdemű közönségnek becses tudomására adni, hogy Ujpesten, Árpád-ut 48. szám alatt lévő

Pannonia kávéházamat

a mai kor magasabb igényeinek teljesen megfelelőleg **átalakítottam és azt f. hó 3-án ünnepésyesen megnyitottam.**
Nem kíméltem sem költséget, sem fáradságot ezen nagyobb szabású átalakításnál, nem feledve azt, hogy a n. é. kö-
zönség mind e mai napig jóindulatával és b. pártfogásával támogatott. Főtörekvésen oda irányult, hogy izlésesen berendezett he-
lyiségeimmel, jó tekeasztalokkal, bel- és külföldi hírlapokkal, kitűnő italokkal, pontos kiszolgálással stb. nagyrebecsült vendégeim-
nek b. meglegedését kiérdemeljem.

*Együttal bátorkodom igen t. vendégeimnek b. tudomására adni, miszerint abba a kellemes helyzetbe
jutottam, hogy szerencsém volt*

nagyváradai Csillag Izsó

*hírneves primást megnyerni, ki 10 tagból álló zenekarával, személyes vezetése alatt, naponta 8 órától üzlet-
szertáig*

H A N G V E R S E N Y E Z.

Azon reményben, hogy mindezek által igen tisztelt vendégeimnek kellemes szórakozást nyújtó estvéket szerzek,
becsés pártfogásukat továbbra is kérve, mély tisztelettel

➡ Kerékpárosok találkozása. ➡

Feldmann József
a »Pannonia« kávéház tulajdonosa.

Kitűnő szellőztető

Buffet.

Chambrée Separée.